

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 5 zł. — Dla odbiorczych w miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto cke- wa w Poczcie Kaso Oszczędnościowej Nr. 61906.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 22. Tel. 245. Skrz. poczt. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują oddzielnie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł.
Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZENI: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście wiersz napisowy 30 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najniższe ogł. drobne zł. 1,50. Ogłoszenia samplakowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zaręczynowe 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe + 50 proc. droższe.

Sztandary japońskie nad Pekinem.

Wojska japońskie zajęły Pekin. Sztandary zdobywców powiewają na murach przastarej stolicy największego i najpotężniejszego ongiś państwa azjatyckiego. Choć dzisiaj Pekin przestał być stolicą państwa Środka, choć zdobycie go i opanowanie przez Japończyków nie oznacza ostatecznej przegranej Chin, to jednak efekt moralny upadku b. rezydencji bogdychanów będzie wielki nie tylko w Azji, lecz i w Europie, nie mówiąc już o Ameryce.

Triumf Japonii, uwięzczenie powodzeniem jej długoletniej wytrwałej polityki zdobywania kontynentu azjatyckiego odcień można dzisiaj jako zwycięstwo rasy żółtej, zwycięstwo, którego rozmiary i doniosłość mierzyć należy niemocą dominującej do wojny w Azji rasy białej.

Zdobycie Pekinu jest obecnie takim samym, a może i większym jeszcze triumfem imperializmu japońskiego, niż zwycięstwo odniesione w r. 1904 nad armiami carskimi na polach Mandżurji.

Jakie dzieje przeczodził Pekin, a z nim i cesarstwo chińskie?

Już od najwcześniejszego okresu swoich dziejów pozostawali Chińczycy w ciągłej walce z tatarskimi i mongolskimi plemionami północy. Najbardziej wysunęte na północ państwo feudalne Jen, na którego terytorjum wyrosł później Pekin, było ogniskiem nieustannych walk. Wcielone za potężnego cesarza dynastji Tsin. Sz. Huangti (r. 220 przed Chr.) do zjednoczonego państwa chińskiego, staje się placówką obronną przed najazdem hord północy i pozostaje nią aż do końca panowania dynastji Han, tj. do III wieku po Nar. Chrystusa. Od tego okresu do w. VII prowincja Jen przechodzi z rąk do rąk podczas nieustannych walk, aż wreszcie za dynastji Tang (618—907) znów zostaje wcielona do cesarstwa chińskiego. Wyrosłe jeszcze za Hanów nowe miasto Jen, późniejszy Pekin zmienia pod koniec panowania tej dynastji nazwę na Julczon, które zostaje bez zmiany za Tangów.

Wraz z upadkiem dyn. Tang północne Chiny ulegają przemocy mongolskich najazdów, Khitanów, poprzedników tych Mongołów, którzy w w. VIII opanowali całe Chiny. Khitanowie, umocnieni się na północy Chin, stworzyli niezależne państwo Liao, a miasto Yu-chou ohrzcili mianem Nanking (r. 937), jako południową stolicę (Nanking — oznacza „stolica południowa”, nie należy jednak myśleć tego Nankinga z obecną stolicą Chin) swe go własnego królestwa, leżącego na północy.

W roku 1129 Khitanowie ulegają rozgromieniu przez tungskie plemię Zuczenów, których władcy tworzą na północy Chin dynastję Jen — tu, późniejszy Kambaluk — Pekin. Po stu latach panowania Zuczenowie (poprzednicy Mandżurów, ci którzy pierwsi zmusili Chińczyków do gołowania głowy i noszenia warkocza) zostają z kolei rozgromieni przez Mongołów.

W r. 1212 Dżengischan przekracza Wielki Mur, w r. 1215 zdobywa Pekin — Jentu, w którym jego wnuk, Hubilaj, rezyduje w r. 1280 jako cesarz Chin. Stolicą nowego państwa mongolsko-chińskiego staje się Kambaluk, „Miasto Wielkiego Chana”, odpowiadające już ściśle dzisiejszemu Pekinowi. Chińczycy nazwali stolicę mongolskich władców Ta-tu („Wielka Stolica”).

Za panowania chińskiej dynastji Ming, która obalila rząd mongolskiej dynastji Juan, stolicą Chin od r. 1368 do r. 1420 był Nanking. Kambaluk w tym okresie dostał nazwę Peiping („Miasto Północne

Pokoju”, którą to nazwę nosi Pekin obecnie). Trzeci cesarz dyn. Ming, Jung-Lo, przemiósł w r. 1421 dwór do Peipingu i wtedy po raz pierwszy powstała nazwa Pe-king, czyli „Stolica Północna”, Pekin pozostaje stolicą Chin za panowania następczej dynastji mandżurskiej Tshing (r. 1644—1912), jak też i w pierwszym okresie Republiki Chińskiej. Dopiero w roku

Mała Ententa godzi się na pakt czterech? Francuski pakt gwarancyjny.

Paryż. — Duże wrażenie wywołała w Paryżu wiadomość, podana przez „Matina”, że wszystkie trudności, na jakie natrafiało podpisanie paktu czterech, zostały definitywnie usunięte. Według tych informacji, miała wyrazić Mała Ententa zgodę na pakt rzymski, wzamian za co Francja zobowiązała się do podpisania paktu gwarancyjnego, który po realizacji paktu zostanie ujęty w nocie do państw Malej Ententy, Anglii, Niemiec i Włoch.

W dokumencie tym Francja zagwarantuje następujące cztery punkty:

- 1) pakt rzymski nie przekreśla traktatów, łączących Francję z jej sprzymierzeńcami;
- 2) Francja nie zgodzi się na żadną rezygnację granic;
- 3) wszelkie kwestje proceduralne będą załatwiane w ramach Ligi Narodów;
- 4) Francja zobowiązuje się do podtrzy-

1928, kiedy wyraźnie zarysowała się prężność południa, Pekin przestaje być stolicą, ustępuje miejsca Nankinowi i przyjmuje znów swą nazwę z czasów dynastji Hing tj. Peiping.

Kino - Teatr „ATLANTIC”
Pod Twoją Obroną
z Brodziem, Bogdą, i Inn.

Spokojny przebieg wyborów w Gdańsku Gwałtowna propaganda hitlerowców. Zdobyli oni większość w obwodach śródmieścia.

Gdańsk. — Gdańsk stał wczoraj pod znakiem wyborów do gdańskiego Volkstaгу. Wszystkie domy uderowane są cho-

rażaniami, wśród których dominują barwy hitlerowskie lub barwy niemieckie ze swastyką. Pewna ilość domów zamieszkała przez rodziny polskie przyozdobiona jest chorągwkami polskimi.

Na ulicach Gdańska panuje jedynie propaganda hitlerowska. Wszystkie inne party zeptchnięte zostały w kat. Ponad ulicami porozwieszano transparenty wywołujące ludność do głosowania na listę hitlerowską. Po mieście kursują ciągle samochody pooblepienne plakatami hitlerowskimi. Kolony hitlerowców przebiegają na wozach ciężarowych ulice miasta z okrzykami, podkreślając w ten sposób dążenie partji hitlerowskiej do opanowania ogółu ludności.

Posterunki policyjne zostały wzmocnione. Poza to policja cała trzymająca jest w ostrym pogotowiu. Na przedmieściach i w gminach wiejskich zmobilizowano oddziały dla wspomnienia akcji policyjnej. Te wszystkie zarządzenia jednak jak dotąd nie okazały się potrzebne, nigdzie bowiem nie zakłócono spokoju. Jedynie w Okoniu doszło do starcia między hitlerowcami a robotnikami o przekonaniach lewicowych. Zajście to jednak zostało szybko przez władze bezpieczeństwa zlikwidowane.

Ze wsi brak dotąd wiadomości. Udział ludności w wyborach jest ogromny. Udział mieszkańców Gdańska w poprzednich wyborach był zawsze wysoki, sięgający do 80 proc. ogółu ludności. We wczorajszych wyborach ten stosunek procentowy jest znacznie większy. Głosowa nie odbywało się naogół spokojnie.

Gdańsk. — Około godz. 19 obwody wyborcze śródmieścia przedłożyły już do kładne wyniki na okrągłą liczbę 3500 głosów. Z tego przypada: 1) Narodowi socjaliści 1842 głosów, 2) Socjal-demokraci 503 głosów, 3) Komuniści 111 głosów, 3) Centrum 412 głosów, 5) Czarno-biało-czerwono niemiecko-narodowi 400 głosów, 6) Nie mieccy gdańscy właściciele nieruchomości 21 głosów, 7) Organizacja młodych Niemców 20 głosów, 8) Polska 132 głosów, 9) Lista Dr. Moczyńskiego (Polska), 50 głosów.

Napiwy głosujących do lokalów wyborczych był bardzo znaczny. Jak dotychczas wiadomo, nie doszło nigdzie do zakłócenia spokoju, pomimo bardzo ożywionego ruchu na ulicach.

Dla zorientowania Czytelników w sytuacji na terenie Wolnego Miasta podajemy wyniki ostatnich wyborów w Gdańsku.

Obecne wybory są piątymi w Wolnym Mieście. Ostatnie wybory odbyły się w dn. 16 listopada 1930 r. Dały one wynik następujący: Ogółem uprawnionych do głosowania było 222.566 osób. Oddano 197.871 ważnych głosów, czyli frekwencja wyborcza wyniosła 89 proc. Głosy rozdzielły się w sposób następujący: socjal-demokraci otrzymali 50.000, partja centrum katolickie 30.000, narodowi socjaliści 32.457, niemiecko-narodowi 25.000, komuniści 20.000.

Pozostałe głosy rozdzielono pomiędzy mniejsze ugrupowania polityczne. W wyniku wyborów 16 listopada 1930 r. skład sejmu gdańskiego przedstawiał się następująco: sejm gdański liczył początkowo 120 posłów, jednakże po zmianie konstytucji w r. 1930, liczba posłów zredukowana została do 72) ugrupowania: lewicowe — 26 posłów (w tej liczbie socjal - demokraci — 19), niemiecko - naro-

Polska wystąpi z Ligi Narodów i usunie się z konferencji rozbrojeniowej.

Polska proponuje zawarcie paktu siedmiu państw.

Bukareszt. — Dobrze poinformowany dziennik rumuński „Currentul” w depeszy z Paryża donosi, iż Francja znajduje się pod silnym naciskiem mocarstw, które usiłują zmusić ją do podpisania paktu czterech, zmienionego w myśl po prawek francuskich, jednakowoż przewidującego ustępstwa terytorjalne na rzecz Włoch i Węgier kosztem Malej Ententy (na rzecz Węgier kosztem Czechosłowacji, Jugosławii i Rumunii, na rzecz Włoch kosztem Jugosławii).

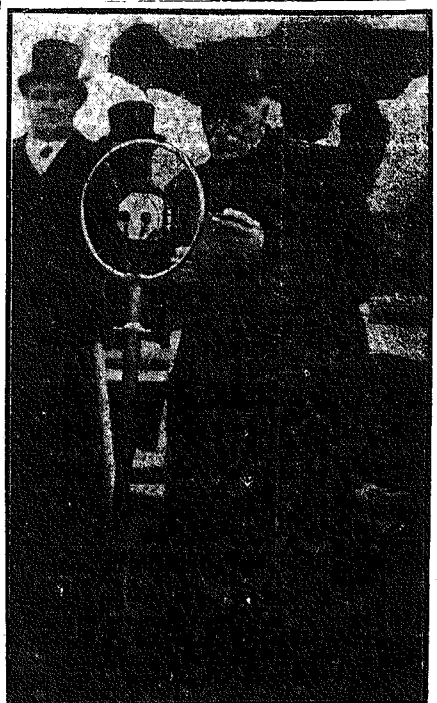
Niemcy oraz Włochy proponują Francji i Anglii zawarcie paktu przyjaźni i nieagresji między czterema mocarstwami. Propozycja ta spotkała się rzekomo z przychylnymi nastrojami we Francji. Min. Raczynski miał złożyć Paul Boncourowi protest, zapowiadając wycofanie się Polski z Ligi Narodów oraz z konferencji rozbrojeniowej w razie podpisania paktu czterech mocarstw nawet w nowej redakcji francuskiej.

Równocześnie min. Raczynski miał zaproponować min. Titulescu zawarcie paktu sielmu, złożonego z Polski, państw Malej Ententy, Łotwy Litwy i Estonii.

Propozycja ta ma być rozważana na konferencji Malej Ententy w Pradze.

Poza tem konferencja zajmie się sprawą organizacji stałego sekretariatu Malej Ententy, ustali wytyczne działalności przedstawicieli dy-

plomacyjnych zagranicą oraz koordynacji międzynarodowej działalności propagandy.

Pan Prezydent R. P. wygłasza do mikrofonu Polskiego Radia przemówienie o lotniczym polskim podczas międzynarodowego meetingu lotniczego w Warszawie.

